

Homenatge pòstum a Ko Tazawa al Centre Cultural Barcelona de Kyoto

Rosalía Avila Tàpies

田澤耕先生を偲ぶ会
バルセロナ文化センター

El 16 de desembre de 2022 al Centre Cultural Barcelona (CCB) de Kyoto (Japó) vam retre un homenatge pòstum al professor Ko Tazawa (1953-2022) que ens havia deixat feia pocs mesos, després d'una llarga malaltia. Ko Tazawa havia estat un gran benefactor del CCB, amb el seu suport a la iniciativa creadora, i amb les seves donacions reiterades de llibres relacionats amb Catalunya per engrandir el fons bibliogràfic del centre.

Recordem que Ko Tazawa era doctor en estudis hispànics per la Universitat d'Osaka i també en filologia catalana per la Universitat de Barcelona, i es considerava la figura capdavantera dels estudis catalans al Japó –especialment pel que fa a la llengua i literatura catalana– i un pont d'entesa entre el Japó i Catalunya.

L'homenatge va tenir com a propòsit, doncs, fer honor a una trajectòria intel·lectual modèlica en les relacions culturals nipocatalanes. A l'acte hi va participar la seva vídua, la també filòloga Yoshiko Tazawa, així com amics seus i membres del CCB, que van conjugar el record personal del professor i l'esment del seu valuós llegat.

Nascut a Yokohama el 1953, Ko Tazawa havia estat el principal lingüista, traductor i escriptor especialitzat en la llengua i la literatura catalana del Japó, per la seva fecunda activitat des del Departament d'Estudis interculturals de la Universitat Hosei de Tòquio, d'on s'havia jubilat com a catedràtic emèrit. La seva contribució a la difusió del coneixement del català i de Catalunya al Japó fou extraordinària, i totalment única pel que fa a l'àmbit lingüístic i de la traducció literària. Per aquesta aportació ja havia estat distingit al nostre país amb la Creu de Sant Jordi (2003) i el Premi internacional Ramon Llull de catalanística i a la diversitat cultural (2019), així com el nomenament de “Membre d'honor” de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (2018).

L'acte d'homenatge es va celebrar en japonès i va dividir-se en tres temps diferenciats: presentació formal, intervenció pública i àpat. D'entrada, hi hagué una presenta-

*Instantània de l'acte al Centre Cultural
Barcelona de Kyoto*

CCB_偲ぶ会_Ko TAZAWA

Cartell de l'acte

ció audiovisual a càrrec de la direcció del CCB centrada principalment en els vincles entre Ko Tazawa i el mateix CCB. Aquesta va incloure la reproducció de la seva vídeo-carta amb motiu de la celebració del nostre Sant Jordi de 2021 –una celebració modesta a causa de la pandèmia de la covid– i l'accés telemàtic al seu article a *Treballs de la SCG*, núm. 37 (juny de 1994) i al centenar de llibres donats pel matrimoni Tazawa que tenim enllistats a les nostres aplicacions informàtiques. Seguidament, es passà a la intervenció oral dels amics i antics col·legues de Ko Tazawa en una activitat professional anterior a l'acadèmica (a la banca) i a la lectura d'una salutació recordatòria enviada expressament des de Tòquio per un d'ells. Després, i també des de la direcció del CCB, es va agrair

l'última voluntat de Ko Tazawa pel centre: la donació de la col·lecció Història de Catalunya publicada per Edicions 62 sota la direcció de Pierre Vilar, i que la seva vídua ens entregà personalment durant l'homenatge. Per acabar, s'oferí un àpat lleuger amb menges variades en un espai de trobada i relació social intercultural.

Els participants van destacar la tasca important de Ko Tazawa en la difusió de la cultura catalana al Japó que, segons paraules pròpies abans de morir, es desenvolupà durant quatre dècades entorn dels següents eixos: en primer lloc, la difusió de la llengua catalana, mitjançant la publicació de gramàtiques, diccionaris i recursos auxiliars de referència; en segon lloc, la difusió d'informació general sobre Catalunya (història, cultura i societat) dirigida al gran públic i amb edicions llargs tiratges; i, en tercer lloc, la transmissió de la literatura catalana al Japó, amb la traducció d'obres literàries cabdals com ara *Tirant lo Blanc*, *La plaça del Diamant*, *Camí de sirga*, etc. Altrament, des de l'any 2015, i preocupat per la manca d'una introducció sistemàtica a la literatura japonesa, va projectar l'edició catalana de contes de literatura japonesa amb l'editorial Lapsilàtzuli, col·laborant-hi en la traducció al català d'obres representatives de l'era Meiji en endavant, en una col·lecció de 10 volums completada l'any 2021.

Per concloure, vull testimoniar la satisfacció que per a les comunitats nipocatalanes va representar la disponibilitat dels seus diccionaris, en especial el *Diccionari Català-Japonès* (Daigakusyōrin, 2002, 1063 p.), una obra de capçalera també per a les generacions posteriors. Així, m'és permès de dir que, Tazawa-sensei ha marxat, però el seu valuós llegat continua viu a les nostres mans. ACS.